

Gaandeweg

HOOG TIJD VOOR GAANDEWEG. Door gezondheidsprikelen heeft een nieuw bulletin langer op zich laten wachten dan wat u van ons gewend bent, sinds jaar en dag. We zijn net als u getroffen, tot in de details van ons dagelijks bestaan, door het wereldgebeuren. De ene mondiale crisis is nog niet voorbij of de andere dendert er overheen met geweld en verderf. Terwijl de sanitaire restricties grotendeels worden opgeheven en we opgelucht de draad van werken, reizen, concerten, restaurants en kerkdiensten oppakken – eindelijk mogen we weer –, zijn we geschokt door een oorlog die weinigen in het huidige moderne Europa nog voor mogelijk hadden gehouden, en houden we de adem in bij de gevolgen waarvan we de omvang bij lange na niet kunnen overzien.

Daarbij denken we allereerst aan de bevolking in Oekraïne en omliggende landen, maar de stijgende energie- en voedselprijzen maken ons wel duidelijk dat we allemaal getroffen gaan worden door de gigantische economische en politieke schokgolven die deze oorlog teweegbrengt, over de hele wereld.

Oekraïense vluchtelingen bij de grens met Polen

Zowel de Russische invasie als de stroom van Oekraïense vluchtelingen illustreren op pijnlijke wijze het belang van erkende en beschermde grenzen enerzijds, en anderzijds het belang van open grenzen die het ene land niet afgrenzen van mensen in nood uit andere landen. Hoe verbind je die twee aspecten? Deze problematiek is de laatste jaren steeds belangrijker geworden. Overal klinkt de roep om meer grenscontroles, beperken van immigratie, en minder afhankelijkheid van import van goederen uit andere landen – Russisch gas bijvoorbeeld. Tegelijkertijd willen we graag goedkoop en vrijuit naar alle landen kunnen reizen. Terwijl Internet, telecommunicatie en sociale media bijzonder grensoverschrijdend zijn, proberen regeringen dit toch weer in te dammen.

Het zou te ver voeren om in dit bulletin een beschouwing op te nemen te over de 'terugkeer van de grenzen'. Dezer dagen schreef Evert hierover een ar-

tikel voor het tijdschrift *Vista*. De Nederlandse vertaling daarvan voegen wij als een bijlage bij dit bulletin. U kunt het ook lezen op de website www.evertvande-poll.com, rubriek 'Articles'. In dit bulletin treft u persoonlijk nieuws.

Een raadslid met ervaring

Enkele weken geleden hield de Vrije Evangelische Gemeente in Nîmes haar jaarvergadering. Dat is altijd het moment van verkiezingen voor de verkiesbare plaatsen in de raad. Janna kreeg een groot aantal stemmen, omdat zij geldt als iemand met ervaring. Dat is natuurlijk ook zo.

Voor hen die ooit als voorganger een gemeente hebben geleid, is het, zeker in de Franse context, niet eenvoudig zijn of haar plaats te vinden in een gemeente. Als oud-voorganger ben je nooit een 'gewoon gemeentelid', maar wat dan wel? Je kunt ongewild gemakkelijk een bedreiging vormen voor de *pasteur*, of een aanspreekpunt worden voor critici en malcontenten. Daar hebben we beiden ervaring mee gehad toen wij zelf voorgangers waren. Nu kan Janna daar haar winst mee doen, als een van de ouderlingen in de raad.

Ze gaat door met diensten leiden, zo nu en dan een prediking verzorgen, en het organiseren van bijeenkomsten "vrouw en geloof" (die overigens interkerkelijk zijn).

Janna met enkele vrouwen uit haar groep

Daar komt nu bestuurlijk werk bij, en vooral ook het omgaan met allerlei gevoeligheden waarvan geen enkele gemeente is gevrijwaard.

Janna is eveneens bestuurslid van de vereniging *Radio Alliance*, die het werk van de plaatselijke en regionale protestantse radiozender draagt en bestuurt. In die hoedanigheid is zij afgevaardigde in het nationale verband van lokale radiozenders in Frankrijk. Daardoor kan zij contacten leggen met verenigingen in omliggende plaatsen, gemeenschappelijke projecten aankaarten, en inzicht verkrijgen in het ingewikkelde systeem van subsidies – zonder dat geld is het radiowerk niet mogelijk.

Morgenmiddag gaat ze naar de studio voor het opnemen van een radiokerkdienst. Ze doet dit met veel plezier, ook al is het een nogal anonieme exercitie. Een preek houden, bidden, liederen aankondigen en een zegenuitspreken voor een microfoon in een geluidsdichte ruimte. Wel wat anders dan in een echte gemeente!

Concerten

Vorige week deden we beiden mee aan een concert ten bate van de materiële en medische hulp aan de Oekraïense bevolking, gegeven door een heel aantal zangers en instrumentisten, in samenwerking met een Frans-Oekraïense hulporganisatie. Janna zong mee in het oratoriumkoor, Evert speelde orgel solo, begeleidde een fluitist aan het orgel, en deed aan de piano mee met koor en orkest bij het vertolken van het Oekraïense volkslied en de Europese hymne, de bekende *Ode an die Freude* van Beethoven. Hoewel het concert ter elfder ure was georganiseerd en er nauwelijks tijd voor repeteren was, werden we allen, evenals het publiek in de propvolle protestantse *temple* van Nîmes getroffen door de muzikale kwaliteit.

Afgelopen zondag traden we opnieuw aan met hetzelfde koor, voor een kerkconcert in Castries, dichtbij Montpellier. Eerste helft orgel solo, tweede helft koor en orgel in een mis van Charles Gounod, een geliefde componist bij vele Fransen. Wie kent hier niet de mooie melodie van zijn Ave Maria?

Op Palmzondag geeft Evert een *concert spirituel* (“geestelijk concert”) in een van de rooms-katholieke kerken in Nîmes. Hij speelt orgelwerken en een improvisatie die aansluiten bij de gebeurtenissen van Palmzondag en de Paasweek, van Jezus’ feestelijke intocht in Jeruzalem tot aan zijn kruisiging vijf dagen later. Tussendoor vertolkt

Janna de teksten die de elementen met elkaar verbinden. Zo wordt het concert tegelijk een gedachtenis. We hebben in voorgaande jaren wel vaker zo’n concert en viering in één gegeven, zoals de “muzikale

viering” vorig jaar op de Paasdag. Een mooie manier om het muzikale met het geestelijke te verbinden.

Drie dagen later gaat Evert naar de havenstad Sète, die elk jaar in de Paasweek een “Feest van maritieme tradities” organiseert, onder de titel “Aanmeren in Sète”. Deze regatta met onder andere grote historische zeilschepen trekt vele toeristen. De protestantse kerk in het historische hart van Sète is dan permanent opengesteld. Evert zal de speciale kerkdienst voor toeristen begeleiden en geeft diezelfde dag in de vooravond een recital op het prachtige gerestaureerde orgel. Recital betekent in feite “vertelling”; zijn programma gaat de Paasweek “vertellen”.

Daarna volgt het festival *Printemps aux Temples* (“Lente in de kerken”), een reeks concerten georganiseerd door de orgelvereniging waarvan Evert voorzitter is, en waarvoor organisten en andere muzikanten van ver en van dichtbij uitgenodigd. Zijn aandeel is een pianorecital, een concert ‘gitaar en orgel in dialoog’, net als vorig jaar, met onze landgenoot Dingeman Coumou, en een concert van koor, barokensemble en orgel.

Colleges

Dit voorjaar geeft Evert twee vakken aan de Evangelische Theologische Faculteit in Leuven: “Inleiding in de missiologie” (wetenschap van de missie) en “De kerk in het pluralistische Europa vandaag”. Daarvoor was hij begin maart in Leuven, eind april volgt de tweede serie colleges.

In mei gaat hij een week naar de *Faculté libre de théologie évangélique* in Vaux-sur-Seine, een voorstadje van Parijs, voor een cursus in het Master-programma missiologie en gemeentestichting. Dat wordt een marathon van 18 colleges. Aanvankelijk waren deze verdeeld over twee verspreide lesweken, maar omdat hij in januari niet in staat was les te geven, zijn alle colleges nu gebundeld in één week.

De deelnemers aan dit Masterprogramma zijn wat ouder en zeer gemotiveerd. Ze behoren tot een belangrijke categorie die men in het Engels *reflecting practitioners*, zeg maar ‘nadenkende’ of ‘studerende praktijkmensen’. Ze combineren deze universitaire studie met het leiden van een gemeente of een nieuw gemeente-

EGLISE SAINT-PAUL NIMES
 DIMANCHE 10 AVRIL 2022
 17 H
 CONCERT
 SPIRITUEL
 DES
 RAMEAUX
 EVERT VAN DE POLL
 orgue
 Bach, Haendel, Mendelssohn,
 Widor, Yon, Messiaen
 Textes de Yanna Van de Poll
 Amis de l'orgue Cavallé-Coll
 Entrée libre - participation aux frais
 Avec le soutien de la Ville de Nîmes

initiatief, terwijl sommigen daarnaast ook nog een deeltijdbaan in de samenleving hebben.

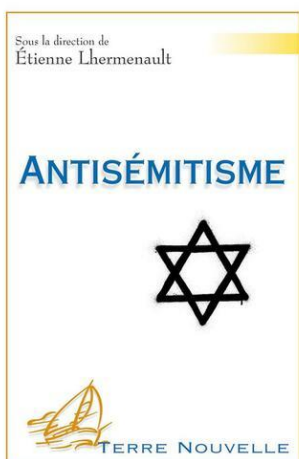

Gebouwen van de Evangelische Theologische Faculteit in Vaux-sur-Seine

Evert doet al jaren mee aan dit programma. Zo is er een band gegroeid met de studenten. Heel boeiend: onder hen zijn ook rooms-katholieke priesters die meedoen om “te leren van de evangelischen” zoals ze dat zelf zeggen, althans op het terrein van geloofsgemeenschappen en het ontwikkelen van nieuwe gemeenschappen – dat laatste vindt ook steeds vaker plaats in de RK wereld, waar her en der naast de parochies gemeenschappen worden gevormd die zich richten op niet praktiserende christenen en niet-gelovigen in ieders omgeving.

Publicaties over dialoog en antisemitisme

In het winterseizoen waren er voor Evert nogal wat vergaderingen van drie commissies voor contact met het Joodse volk en het jodendom waarvan hij deel uitmaakt. Een van de taken van elke commissie is in de kerken en bewegingen die zij vertegenwoordigt, aandacht oproepen voor vragen over de verhouding tussen Joden en christenen, de dialoog en het getuigenis van het evangelie, en de solidariteit met het Joodse volk. Dat gebeurt onder andere door het beleggen van studiebijeenkomsten en het publiceren van boeken. Vaak komt het laatste voort uit het eerste. Evert is daarbij actief betrokken.

De commissie van de *Nationale Raad van Evangelischen in Frankrijk* (CNEF) had in 2018 al een grote bijeenkomst georganiseerd over het thema antisemitisme, met sprekers uit alle Joodse en evangelische gedingen. De teksten van de lezingen zijn uitgewerkt, aangevuld en gebundeld in het boek *Antisemitisme*, dat in december 2021 officieel werd gepresenteerd tijdens een nationale conventie van evangelische uitgeverijen en

andere organisaties. Dankzij de deelname van vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap, kreeg deze presentatie veel aandacht in de pers. Daar was het uiteraard ook om te doen!

De commissie van de *Protestantse Federatie van Frankrijk* (FPF) publiceerde in februari 2022 een

Compendium van alle belangrijke teksten van de protestantse kerken in Frankrijk en omliggende landen over de relatie tussen Kerk en Israël. Het is de bedoeling dat er in plaatselijke kerken bijeenkomsten rond dit Compendium worden georganiseerd, in samenwerking met de Vereniging voor Joods-christelijke vriendschap. (De Nederlandse tak daarvan opereert onder de naam Jules Isaac Stichting.)

In diezelfde februari maand besloot de *Wereld Evangelische Alliantie* (WEA), op voorstel van de commissie voor Joods-evangelische dialoog, zich aan te sluiten bij de doelstellingen van de Internationale Alliantie van Holocaust Gedachtenis (IHRA).

De IHRA is een alliantie, dat wil zeggen een vrijwillige overeenkomst tussen landen en internationale organisaties om de herinnering aan de holocaust als een unieke vorm van genocide levend te houden, en ontkenningen daarvan tegen te gaan, en alle vormen van antisemitisme te bestrijden. Initiatiefnemer was de Zweedse regering in 2015. Tot op heden hebben 33 regeringen van Europese en Amerikaanse landen zich hierbij aangesloten, alsmede de Europese Unie en het Europese Parlement, en een aantal Joodse organisaties. Ook hebben enkele honderden gereputeerde wetenschappers hun steun betuigd.

Wie zich aansluit bij deze alliantie, verbindt zich met anderen om dezelfde doelstellingen na te streven, en zich daarbij te baseren op de definitie van antisemitisme en de voorbeelden zoals de IHRA die heeft geformuleerd. Een van die voorbeelden is dat antizionisme (dat is de verwerping van de staat Israël) vaak een dekmantel is van antisemitisme (dat is afkeer van Joden als zodanig, bijvoorbeeld door alle Joden te beschuldigen van wat de staat Israël allemaal verkeerd doet). De IHRA stelt uitdrukkelijk dat kritiek op de staat Israël zeker geoorloofd is, maar dat buitensporige en eenzijdige kritiek verweven kan zijn met Jodenhaat of deze kan aanwakkeren, bijvoorbeeld de boycot en desinvesteringcampagne, en de volstrekt ongegronde stelling dat Israël een apartheid-staat is. Men hoeft alleen maar naar de slogans van pro-Palestijnse demonstraties te kijken om te zien dat antizionisme en afkeer van ‘de’ Joden vaak hand in hand gaan.

De IHRA roept heeft heel wat tegenspraak op van actiegroepen en mensenrechtengroepen, waarmee dezen zich echter wel in de kaart laten kijken, om zo te zeggen. Wie meer wil weten, klik: <https://holocaustremembrance.com/world-remembers-holocaust>

Nu is het verwonderlijk dat noch de RK kerk, noch de Wereldraad van Kerken het tot nu toe hebben aangedurfd zich te verbinden met de strijd tegen het antisemitisme zoals die door de IHRA is gedefinieerd. Kennelijk hebben ze bezwaar tegen bijvoorbeeld de verbinding tussen antizionisme en antisemitisme, die de IHRA duidelijk aangeeft. In deze kringen kiest men vaak voor een pro-Palestijnse opstelling, waarbij Israël geldt als de enige boosdoener in het Midden-Oostenconflict. Volgens de IHRA komt men daarmee gemakkelijk in antisemitisch vaarwater, wanneer men ook 'de' Joden in andere landen aanmerkt als de schuldigen van dat conflict. Ook zijn de aloude anti-Joodse sentimenten nog lang niet verdwenen uit de kerken. De Wereld Evangelische Alliantie heeft een moedige stap gezet door wel openlijk stelling te nemen tegen alle vormen van antisemitisme, en zich solidair te verklaren met het Joodse volk in de strijd tegen dit kwaad.

Via Passie naar Pasen

Lieve vrienden, tot zover de berichtgeving van onze kant. We gaan via de tijd van Passie toe naar Pasen, het feest dat van oudsher het hoogtepunt in het kerkelijk jaar is.

Traditiegetrouw komen op de Paasdag in onze woonplaats Nîmes de leiders van de rooms-katholieke, orthodoxe, protestantse en evangelische kerken bijeen op een van de mooie kerkpleinen in de stad. Om 12 uur precies. Omringd door een kleine oecumenische schare van gelovigen, lezen zij beurteelings het Paasevangelie. Samen proclameren zij dat "Jezus Christus is waarlijk opgestaan", dat Hij de levende Heer is en dat Hij eenmaal zijn Koninkrijk op aarde zal vestigen. Samen zeggen we de Apostolische geloofsbelijdenis en zingen we enkele hymnen, waaronder het onvermijdelijke "U zij de glorie". (Georg Friedrich Händel had nooit kunnen vermoeden dat zijn compositie zou uitgroeien tot de meest oecumenische lofzang ter wereld.) Met de zegen van Pasen vervolgt een ieder dan zijn of haar weg.

Hoe zullen de orthodoxen in Rusland en in Oekraïne het dit jaar vieren? In steden en dorpen zullen

De Oekraïense hoofdstad Kiev in de periode van Pasen in vreedstijd. Overal zijn dan gigantische, beschilderde paaseieren opgesteld, op de pleinen voor kathedralen en openbare gebouwen. Evenals in de rest van Oekraïne, in Rusland en andere overwegend orthodoxe landen. Symbool van nieuw leven, van toekomst, van hoop. Zullen ze er dit jaar ook weer staan?

de mensen elkaar zeker begroeten met de blijde uitroep die in hun beide talen gelijkkluidend is: *christos boskres, boistiny boskres*, 'Christus is opgestaan, Hij is waarlijk opgestaan'.

Hoe zal het gaan in families die aan beide kanten van de grens wonen? Of wanneer Oekraïners en Russische soldaten elkaar tegenkomen? Zou het geloof in dezelfde Heer van leven en dood dan toch kunnen dien als een brug van verstandhouding, sterker dan alle krachten die hen dwingen elkaar naar het leven te staan? Wat zou er gebeuren wanneer de liefde van de Verrezen Heer doordringt tot de harten binnen de muren van het Kremlin?

En wij, hoe zullen wij Passie en Pasen vieren, te midden van alles wat ons in beslag neemt? Moge het wonder van de opstanding jullie allen vrede en vreugde brengen.

Graag blijven we met jullie verbonden, dankbaar voor uw tekenen van meeleven en ondersteuning.

Een hartelijke groet,

Evert en Janna

Informatie over boeken, artikelen, conferenties: www.evertvandepoll.com

Tel. (+33) 6 88 02 07 00 – Email yvandepoll@orange.fr

Giften, zoals voorheen via: IBAN - NL37 INGB 0008 3286 47 t.n.v. Evangeliegemeente Reveil, o.v.v. Gaandeweg